

Project Heuvelrugtuinen

Maak van jouw tuin een stukje Nationaal Park

Werkgroep gebiedsgericht samenwerken
Deltaplan biodiversiteitsherstel
12 september 2022

Inhoud

- ❑ Nationaal park Utrechtse Heuvelrug
- ❑ Project Heuvelrugtuinen
- ❑ Aanpak
- ❑ Resultaten
- ❑ Relevantie Deltaplan Biodiversiteitsherstel

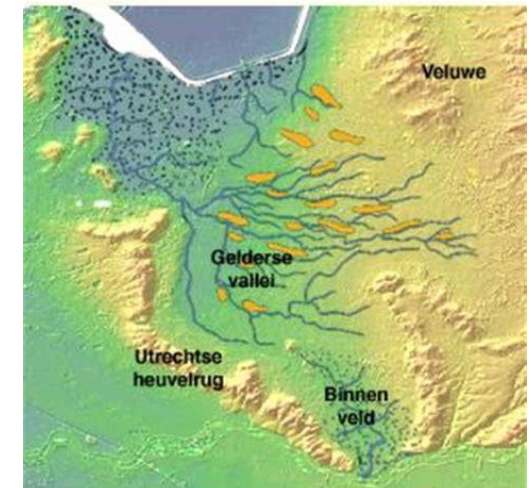
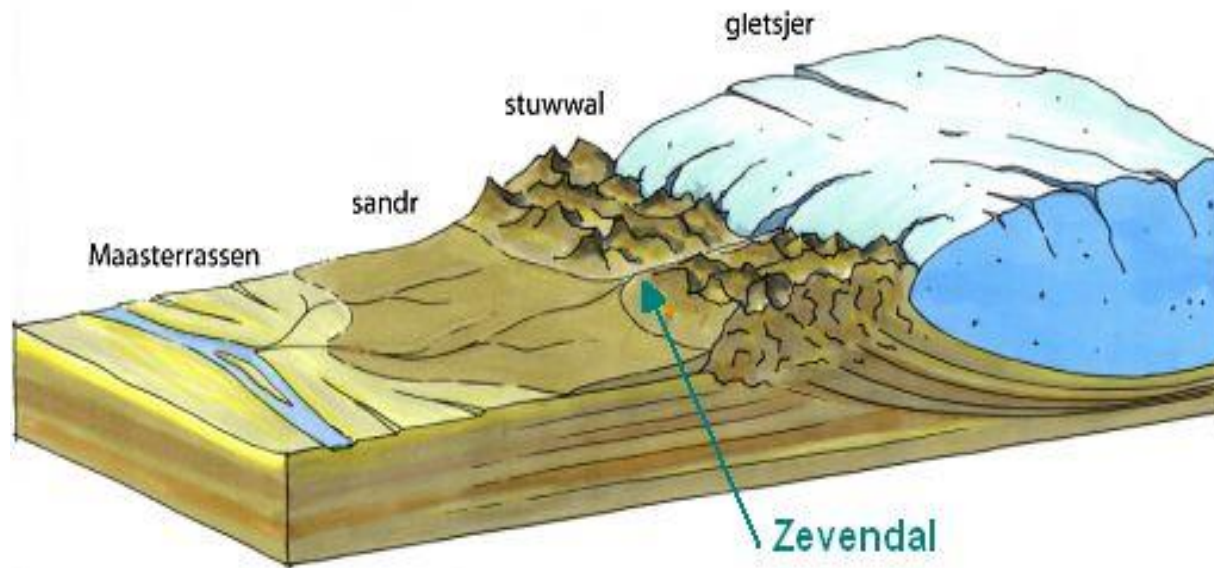
NP Utrechtse Heuvelrug

Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: van Gooimeer tot Grebbergen

Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: van Gooimeer tot Grebbergen

Een uniek gebied vol historie

Pyramide van Austerlitz

Een uniek gebied vol waardevolle natuur

Samenwerken aan

- ✓ Versterken van natuur, landschap en cultuurhistorie
- ✓ Vergroten van beleving en toegankelijkheid
- ✓ Efficiënte en effectieve wijze van toezicht en handhaving
- ✓ De waarde van natuur, landschap en erfgoed zichtbaar maken wat het verhaal achter natuur(beheer) is.
- ✓ Groeiende economische basis voor natuur
- ✓ Uitbreiding van de grenzen en de versterking van de unieke waarden van het Nationaal Park Heuvelrug

Project Heuvelrugtuinen

Doelen en ambities

Met vergroening van tuinen bijdragen aan:

- ✓ Klimaatadaptatie
- ✓ Schoon drinkwater
- ✓ Biodiversiteit
- ✓ Betrokkenheid van bewoners

laat het
Nationaal
Park
groeien!

Wat is een Heuvelrugtuin?

Een stukje Nationaal Park in jouw achtertuin

- ✓ Ligt in of rond het Nationaal Park
- ✓ Is grotendeels groen
- ✓ Het water kan door of langs de bestrating stromen
- ✓ Je vindt er inheemse (wilde) planten
- ✓ Er staat een mix van bomen, heesters en vaste planten
- ✓ Biedt beschutting voor dieren zoals vogels en insecten
- ✓ Er wordt gifvrij getuinierd

✓ Checklist
Doorloop de checklist en maak van jouw tuin een echte Heuvelrugtuin!

De ligging

Mijn tuin ligt in of rond Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. **Nee?** Je hebt geen 'Heuvelrugtuin', maar je kan evengoed helpen door ook in jouw tuin inheemse planten te kiezen (passend bij de bodemsoort). Je tuin geschikt te maken voor een diversiteit aan insecten en andere dieren, water op te vangen en gifvrij te tuinieren.

De bodem

Mijn tuin bestaat voor minimaal 60% van het oppervlakte uit groen. **Nee?** Kijk eens goed welke stenen in jouw tuin echt nodig zijn. Een stenen tuin lijkt praktisch, maar in de praktijk is het veel werk om deze te onderhouden. Met een groene tuin kan het water makkelijker de bodem in zakken en draag je bij aan een klimaatbestendigere Utrechtse Heuvelrug.

In mijn tuin kan het water door of langs de bestrating stromen. **Nee?** Pas dan op voor natte voeten! Kijk of je open verharding kunt gebruiken of leg stenen een stukje uit elkaar, zodat water de bodem in kan. Voorbeelden van open verharding die je kunt gebruiken vind je terug in de toelichting op deze checklist. Kijk hiervoor op [jouwheuvelrugtuin/checklist](#)

Aanpak

1. Gebiedsgericht samenwerken

2. Een beweging op gang brengen

3. Handelingsperspectief bewoners

Plantenlijst

In een Heuvelrugtuin staat een mix van inheemse (wilde) bomen, heesters en kruiden. Inheemse planten trekken bijen, vlinders en vogels en zijn beter bestand tegen ziektes dan exotische planten. Deze plantenlijst kan je helpen een keuze te maken. We hebben planten geselecteerd die makkelijk te onderhouden zijn. Op deze manier kan je jouw Heuvelrugtuin snel laten groeien, zo hoog en groot als je zelf wilt. Niet alle planten zijn overal en het hele jaar door verkrijgbaar. Kijk op de website voor verkooppunten.

Legenda

In deze plantenlijst vind je bij de kenmerken van elke plant verschillende symbolen. Hieronder kun je zien wat deze betekenen.

- Grondsoort
- Standplaats
- Hoogte
- Bloeiperiode
- Wintergroen
- Bloemkleur
- Beskleur
- Snoeikalender

Inhoud

Bomen	1
Heesters	4
Vaste planten/kruiden	7
Bollen en zaden	13

doe mee! **JOUW HEUVELRUG TUIN**

laet het Nationaal Park groeien!

Heb je ook de checklist al gedaan? Hierin vind je verschillende tips om van jouw tuin een echte Heuvelrugtuin te maken. Kijk op: jouwheuvelrugtuin.nl/checklist

Certificaat cursus Jouw Heuvelrugtuin

Je hebt met succes deze cursus vanuit het project Heuvelrugtuinen volbracht. Als geen ander weet je wat een Heuvelrugtuin maakt, welke principes erbij komen kijken en hoe je er als tuinier zelf naartoe werkt. Gefeliciteerd en geniet van Jouw Heuvelrugtuin!

naam cursist: _____ datum: _____

handtekening cursist: _____ handtekening cursusleiding: *Carpe*

Elkes Arpel projectleider t/v N Natuureducatie

JOUW HEUVELRUG TUIN

laet het Nationaal Park groeien!

laet het Nationaal Park groeien!

JOUW HEUVELRUG TUIN

4. Samenwerking met partijen in de keten

Resultaten

- 11 tuincentra regionaal en 150 landelijk assortiment inheemse planten
- 160 deelnemers voor de cursus 'Jouw Heuvelrugtuin'
- 20 voorbeeldtuinen
- 200+ aangemelde Heuvelrugtuinen
- Wijkaanpak in iedere partnergemeente in ontwikkeling
- 4 NP tuinen projecten in Nederland

Relevantie Deltaplan biodiversiteitsherstel?

laat het
Nationaal
Park
groeien!

JOUW
HEUVELRUG
TUIN

Dank jullie wel!

Voor meer informatie, ga naar
www.jouwheuvelrugtuin.nl of mail naar Elies
Arps via e.arps@ivn.nl

